

عنوان مقاله:

رابطه دین و اخلاق در داستان «برادران کارامازوف» از فئودور داستایفسکی

محل انتشار:

جستارنامه ادبیات تطبیقی، دوره 4، شماره 12 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسندگان:

آزاده حسینی - دانشجوی دکتری گروه الهیات و معارف اسلامی، گرایش ادیان و عرفان تطبیقی، واحد گرگان، دانشگاه آزاد اسلامی، گرگان، ایران.

ارسطو میرانی - استادیار گروه الهیات و معارف اسلامی، گرایش ادیان و عرفان تطبیقی، واحد گرگان، دانشگاه آزاد اسلامی، گرگان، ایران.
(نویسنده مسئول).

محمدعلی میر - استادیار گروه الهیات و معارف اسلامی، گرایش ادیان و عرفان تطبیقی، واحد گرگان، دانشگاه آزاد اسلامی، گرگان، ایران.

خلاصه مقاله:

اهمیت داستایفسکی در ادبیات، دین و اندیشه مدرن به اندازه ای است که روسیه مدرن با اندیشه او و بعضی از معاصرانش شناخته می شود. زندگی و ایمان داستایفسکی به مسیحیت ارتدوکسی و نقد رفتارهای مادی‌گرانه کلیسای ارتدوکسی از سوی او، اهمیت ویژه‌ای دارد، به طوری که ضروری می‌نماید تحقیقات مستقلی در رابطه با دین و اخلاق از نظر وی انجام شود. دانش و اطلاعات داستایفسکی درباره کتاب مقدس، دین و اخلاق، و آشنایی او با گروه‌های روشنفکری و تجربه دوران محکومیتش، در ارائه آرای متفاوت از جریان غالب (کلیسا و اخلاق دینی) از سوی داستایفسکی موثر بوده است. بر این پایه، سوال اصلی تحقیق این است که داستایفسکی چه تعبیری از دین دارد؟ این پژوهش با استناد به منابع کابخانه‌ای، روش توصیفی-تحلیلی و رویکرد تطبیقی و میان‌رشته‌ای انجام شده است. نتایج تحقیق نشان می‌دهد که دین و ایمان نزد داستایفسکی از ویژگی‌های مابعدالطبیعی و نیروی کاربزماتیکی مسیح و پیر دیر برخوردار است و امید و انگیزه را پدیده‌ای فیزیکی و معنوی می‌داند. او در باب اخلاق، ویژگی پنهان بودن رفتار اخلاقی را ملاک قرار می‌دهد و افراد گناهکار را مستحق محبت بیشتری می‌داند. در نگاه داستایفسکی، اخلاقیات و کاربست آن در زندگی، مایه رشد آدمی خواهد بود. از این‌رو، به دوری گزیدن از خودپسندی‌ها و کبر توصیه می‌کند. با وجود نگرش دینی، داستایفسکی فردی انسان‌گرا به شمار می‌آید و این گرایش مبتنی بر حق انسانی است.

کلمات کلیدی:

داستایفسکی، برادران کارامازوف، دین، اخلاق، مسیحیت ارتدوکسی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1812763>

